

Mikä muuttuu maailmassa?

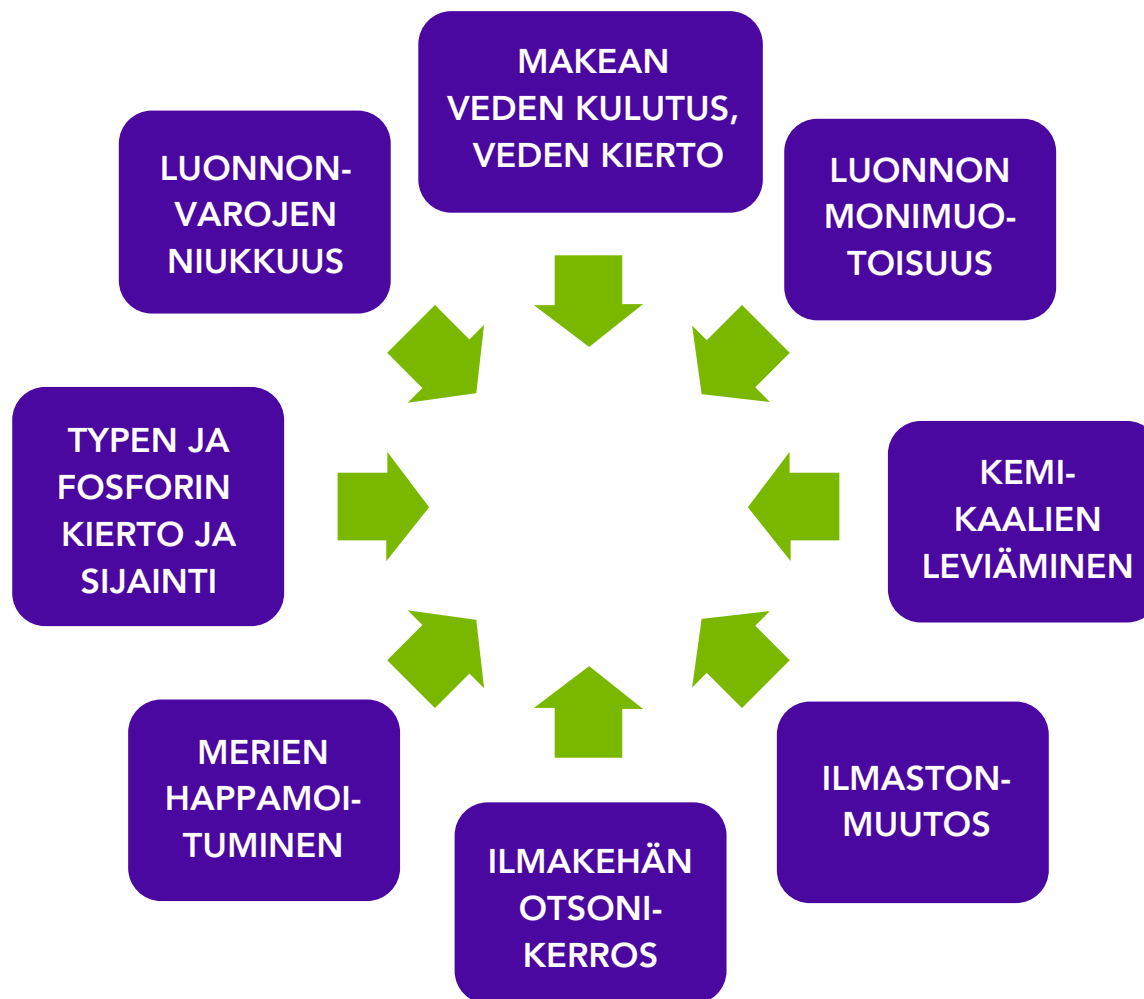
MTK:n maatalouspolitiikan AMK-konferenssi

29.3.2017

MMT Kaisa Karttunen

Kuva: globaia

Ohittamattomat asiat

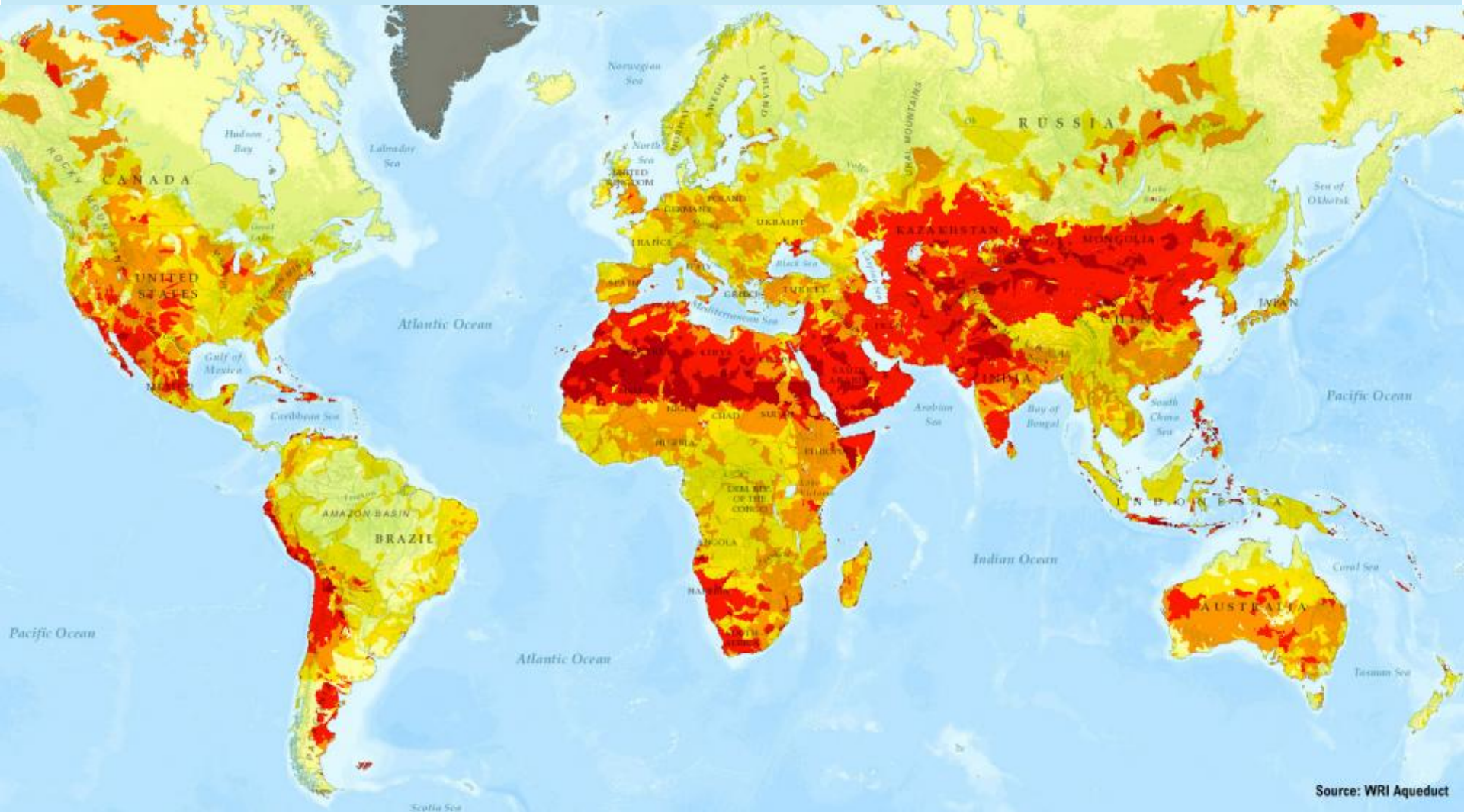

Vesi ja ruoka ihmisoikeutena

- Ennuste: 2/3 ihmisistä asuu veden ajoittaisesta puutteesta kärsivillä alueilla 2030 mennessä (FAO)
- Vesiteknologia, ympäristöosaaminen
- Nälkäisiä on n. 790 milj. (FAO)
- Ruokakriisien yleistyminen
- Köyhyys ja ruokajärjestelmän heikkoudet
- Ruokaturvan merkitys korostuu

Vesiriskin alueet

Ruokaturvan neljä pilaria

Saatavuus:

ruuan määrä;
oma tuotanto,
tuonti, varastot ja
joissakin tapauk-
sissa ruoka-apu

Mahdollisuus hankkia ruokaa:

onko ostovoimaa,
onko ruoka
käytännössä
ulottuvilla?

Tarjonnan vakaus:

onko ruokaa
saatavana
jatkuvasti ja
miten hinta
vaihtelee?

Hyödyntä- minen:

onko ruoka
laadullisesti,
kulttuurisesti ja
ravitsemukselli-
sesti sopivaa?

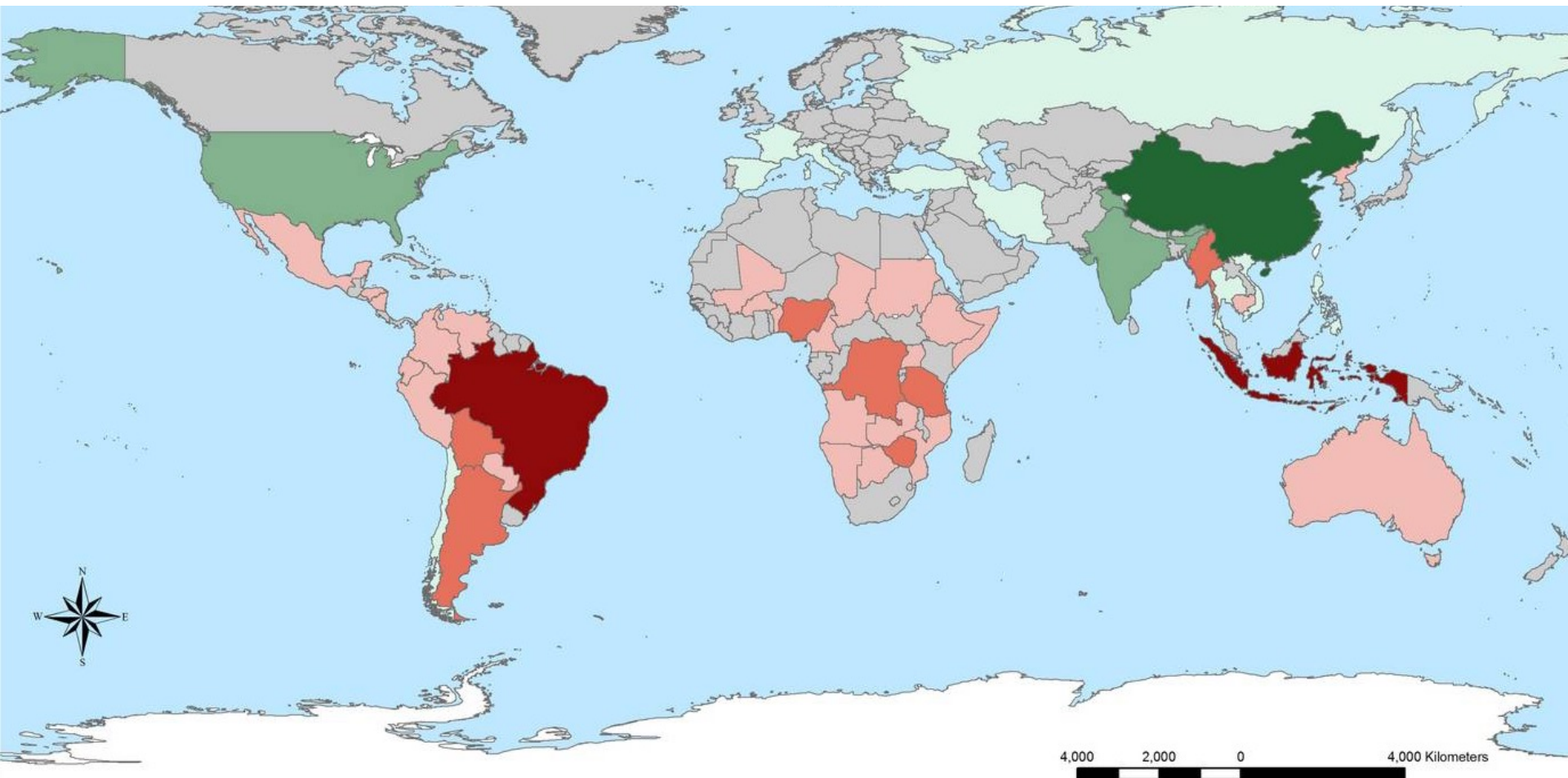
Niukat luonnonvarat ja kriisiherkkyys

- Öljyn riittävyys ja hinta → ympäristö, maailmantalous, kriisit, ääriliikkeet
- Kivihiilen saatavuus ja hinta
- Strategiset alkuaineet ja elolliset/elottomat materiaalit, harppaukset tuotekehityksessä
- Typpi ja fosfori elämän edellytyksinä
- Bio- ja kiertotalous välttämättömiä, materiaalitehokkuus

Ympäristön pilaantuminen

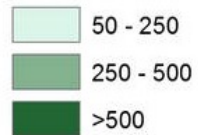
- Tuotanto- ja kulutustapojen vastuullisuus: hävikki, jäte
- Luonnon monimuotoisuus uhattuna: ihmisen käytös, kuluttamisen kulttuuri
- Maaperän ja vesistöjen tila: ravinnevalumat ja rehevöityminen, eroosio, merien happamoituminen, kemikaalien levinneisyys → terveys- ja ympäristöhaitat, ympäristökatastrofit
- Metsien häviäminen
- Nopean kaupungistumisen ongelmat

Vuosittainen metsäalan muutos 1990–2015

1000 ha

Net gain

Net loss

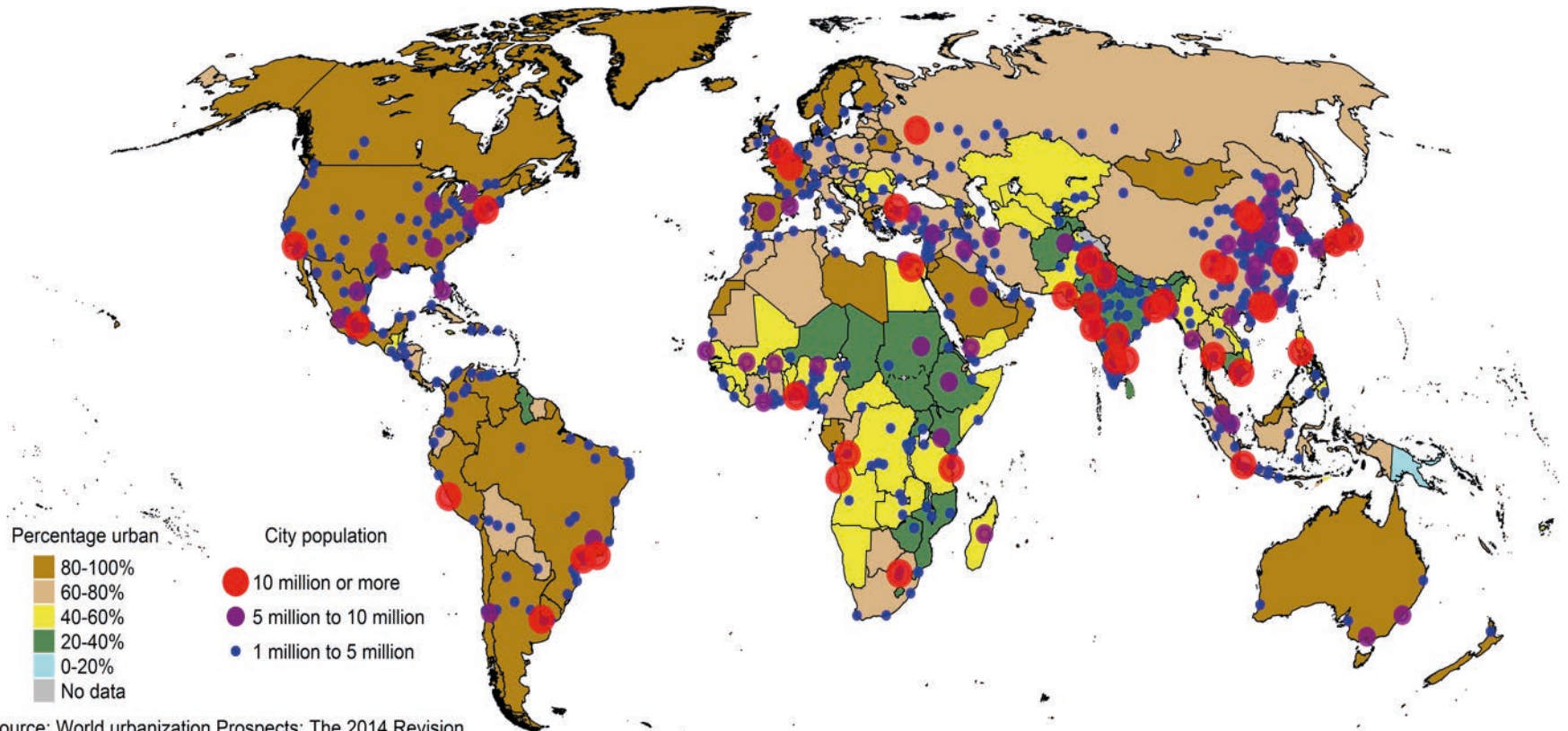
Small change (gain or loss)

No data

FAO, Global Forest Resources Assessment 2015

Kaupungistuminen 2030

Data source: World urbanization Prospects: The 2014 Revision

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.

Dotted line represents approximately the Line of Control in Jammu and Kashmir agreed upon by India and Pakistan.

The final status of Jammu and Kashmir has not yet been agreed upon by the parties.

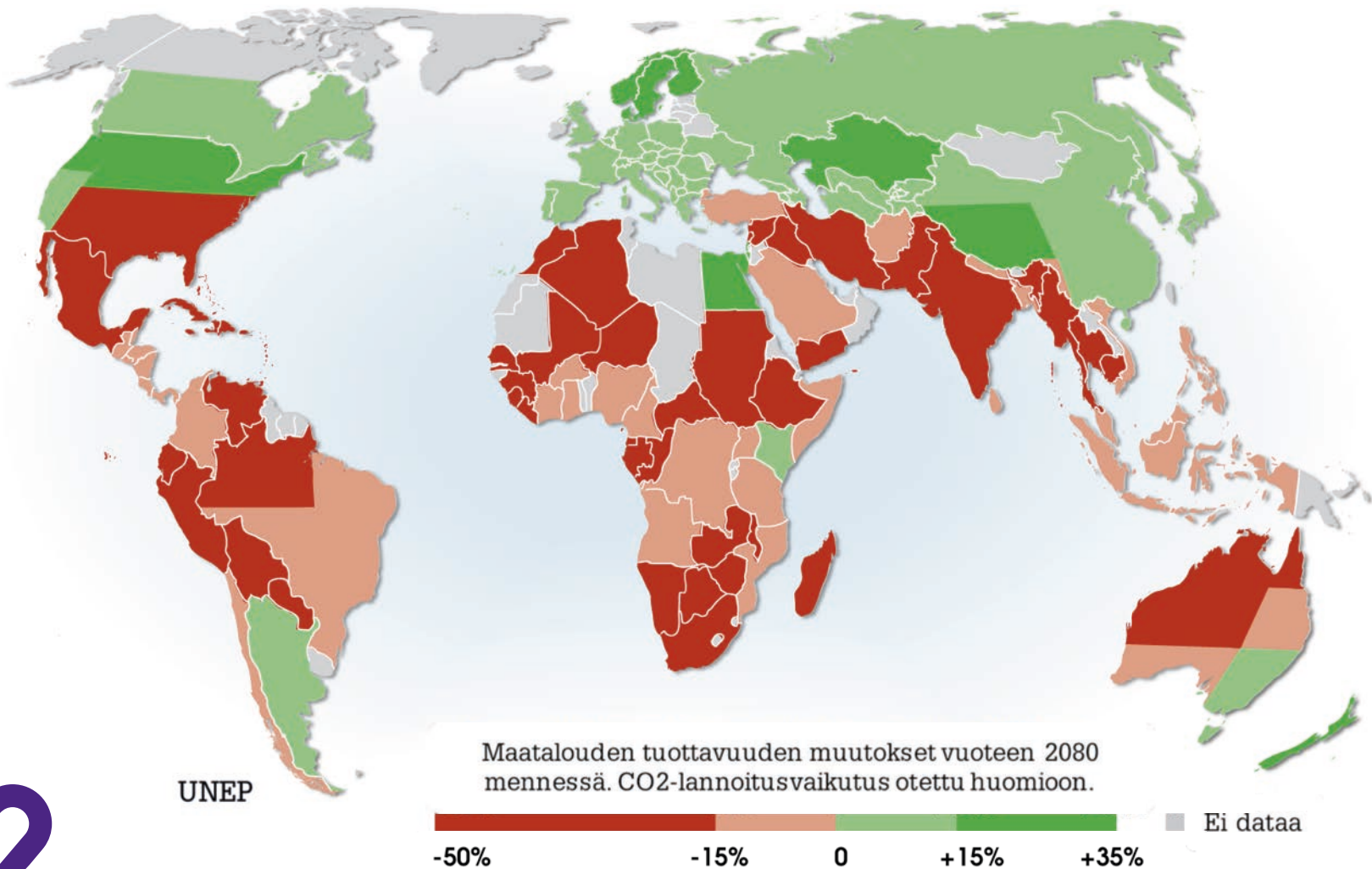
Final boundary between the Republic of Sudan and the Republic of South Sudan has not yet been determined.

Ilmastonmuutos

- Lämpeneminen, meren pinnannousu, sään ääri-ilmiöt, sateiden vaihtelut, elin- ja tuotantolosuhteiden muutos
- Vaikutuksia: ruuan ja veden saatavuus ja jatkuvuus, toimeentulo, muuttoliikkeet, elämäntapojen muutos, turvallisuus, demokratia jne. → pahimmillaan **yhteiskuntien kriisiytyminen**
- Maatalous, metsät ja maankäyttö merkittäviä kasvihuonekaasulähteitä

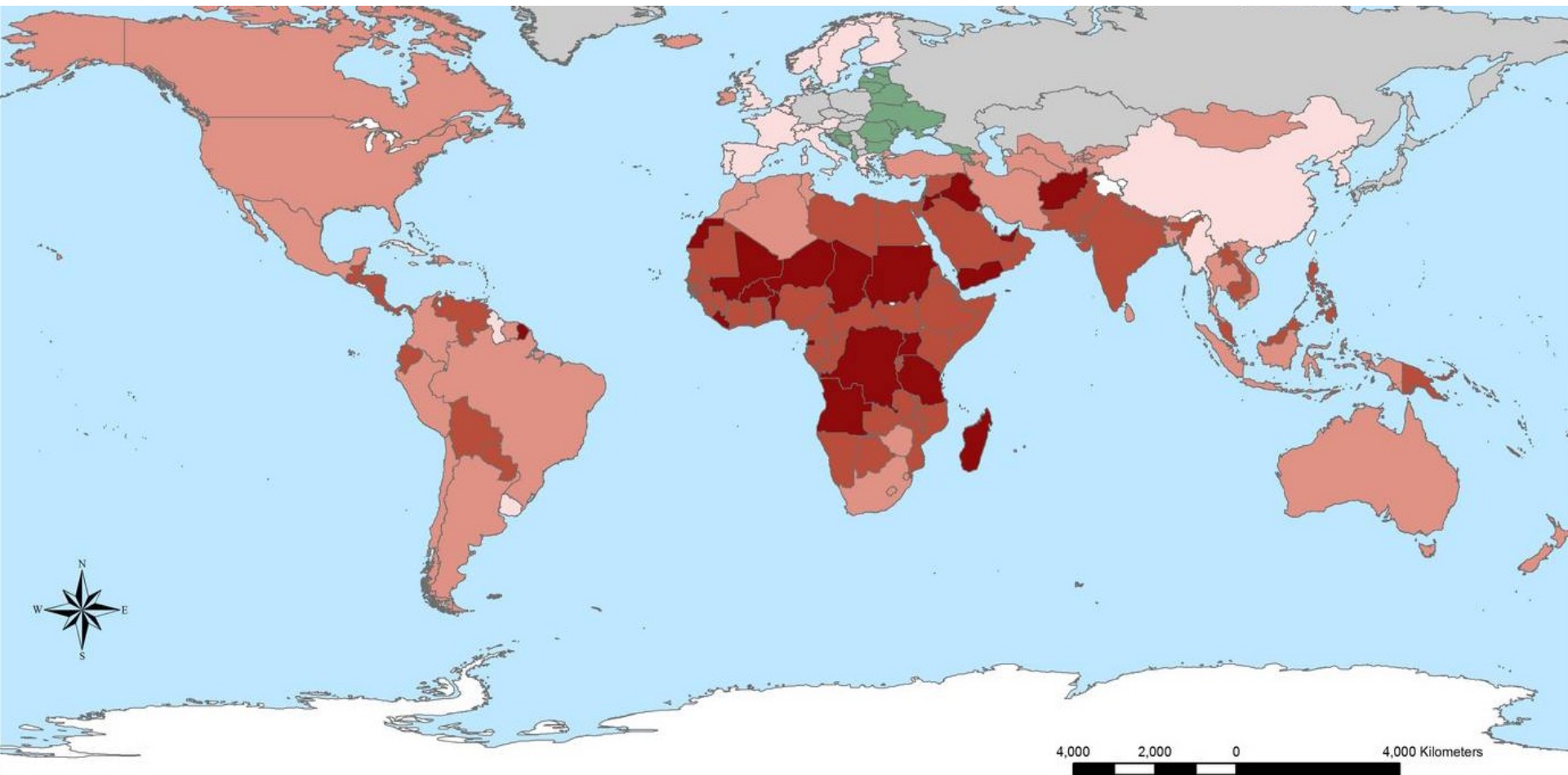
Ilmastomuutoksen vaikutukset ruuantuotantoon

Miten ehkäistä ruokakriisejä?

- Ilmastonmuutoksen torjunta ja sopeutuminen
- Kestävä tuotanto ja kulutus, uusiutuva energia
- Veden ja ravinteiden kierrätys
- Hiilen sitominen maaperään ja puihin
- Ruokahävikin vähentäminen, ruuan arvostus
- Naisten asema
- Reilu tulonjako ja omistaminen
- Väestönkasvu ja ruuan kasvava tarve
- Konfliktien ja kriisien ennaltaehkäisy

Väestön muutos 1990–2013

Kasvu

Lasku

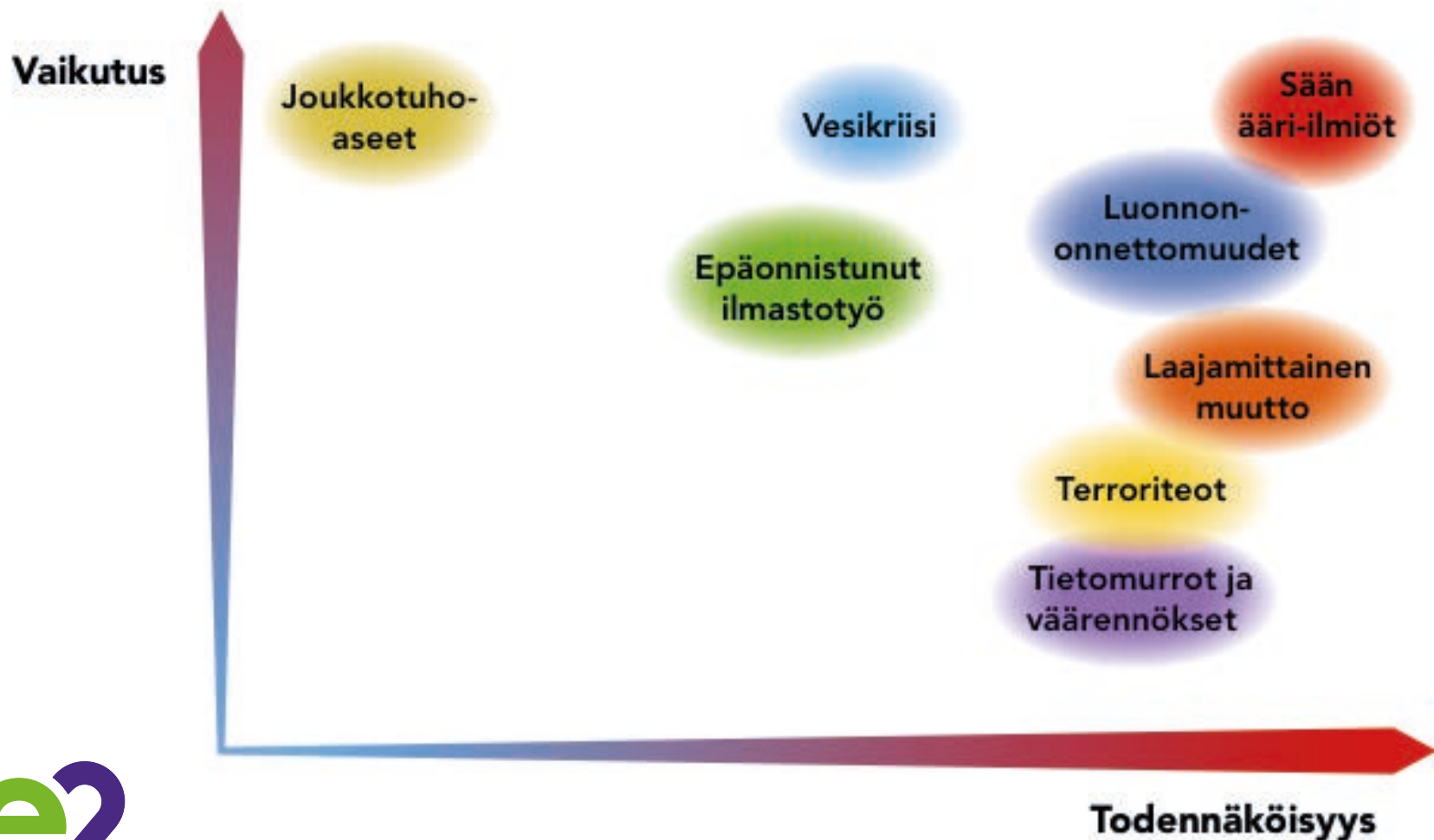
Alle 5% muutos

Globaaliriskien top 5

Globaaliriskit 2017 asteikolla

WEF: Global Risk Report 2017

Ennakointi ja teot

Ymmärrettävä ajoissa mikä on olennaista
muutoksissa: tieto, ennakointi, ajattelu ilman rajoja,
päättöksenteko- ja toimintakyky

Yksilön valinnat ja teot vaikuttavat

Ihmisten, järjestöjen, yritysten ja valtioiden
yhteistyö elintärkeää

**Paljon mahdollisuuksia
Ei tilaa toivottomuudelle
Mitä minä ja me voimme tehdä?**